

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ**ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΡΗ ΠΡΩΤΟ, ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΑΙ ΤΡΙΤΟ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΜΕ ΤΙΤΛΟ**

«Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη-Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη αδήλωτων εισοδημάτων, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις»

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ: "Τροποποιήσεις στον Πτωχευτικό Κώδικα"

ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ: Αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα <http://www.opengov.gr> στις 18 Οκτωβρίου 2016 και ώρα 14:00. Η διαβούλευση ολοκληρώθηκε στις 27 Οκτωβρίου 2016 και ώρα 14 :00

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΚΑΙ ΕΝΑΡΞΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ: 18/10/2016

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ: 27/10/2016

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ: Υποβλήθηκαν συνολικά 9 σχόλια

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΩΝ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ:

Άρθρο 1:

-

Άρθρο 2:

-

Άρθρο 3:

-

Άρθρο 4:

-

Άρθρο 5:

-

Άρθρο 6:

"Η παράγρ. 6 του άρθρ 104 ορίζει ότι ο εμπειρογνώμονας μπορεί (μεταξύ άλλων) να είναι πιστωτικό ίδρυμα, δηλ. τράπεζα, για τους οφειλέτες που είναι νομικά

πρόσωπα. Για, δε, τα φυσικά πρόσωπα (σε πιο εύκολες καταστάσεις, δηλαδή) ζητάει λογιστή Α'. Έχω τις εξής παρατηρήσεις: 1. Κατά την γνώμη μου, το πιστωτικό ίδρυμα, μπορεί μεν να διαθέτει μεγαλύτερο κύρος από έναν απλό λογιστή, αλλά τίποτα δεν μας διασφαλίζει ότι το όποιο στέλεχος αυτής αναλάβει την δουλειά θα έχει γνώσεις ίσες ή μεγαλύτερες (μια και τα νομικά πρόσωπα είναι πιο δύσκολα) από έναν λογιστή Α'. Αντίθετα, η επιλογή ορκωτού ελεγκτή είναι πολύ σωστή επιλογή. Δεν είμαι σίγουρος ότι οι τράπεζες, με τέτοια γενική κι όχι εξειδικευμένη σε κάποιο στέλεχος διατύπωση, θα έπρεπε να παίζουν τον ρόλο εμπειρογνώμονα. 2. Εγώ προσωπικά δεν είμαι ορκωτός ελεγκτής, ούτε έχω άδεια λογιστή Α'. Ωστόσο έχω δουλέψει χρόνια σε ελεγκτικές εταιρείες (όταν δεν υπήρχε καν η έννοια του ορκωτού εκτός ΣΟΛ) και έχω διατελέσει επί πάρα πολλά χρόνια οικονομικός διευθυντής σε διάφορες μικρές και μεγάλες, ελληνικές και ξένες επιχειρήσεις. Τα τελευταία 7 χρόνια δραστηριοποιούμαι σαν ελεύθερος σύμβουλος επιχειρήσεων, αναλαμβάνοντας -μεταξύ άλλων- και μελέτες βιωσιμότητας, εξυγίανσης, business plans, πλήρη αναδιοργάνωση επιχείρησης, κλπ. Θεωρούμαι, μάλιστα, πολύ καλός σ' αυτές τις δουλειές. Κι όμως, η έλλειψη των τυπικών προσόντων προφανώς με αποκλείει από τον ρόλο εμπειρογνώμονα, παρόλο που είναι σίγουρο ότι είμαι πιο έμπειρος από πολλούς λογιστές Α'. Άλλωστε, στην χώρα μας ο λογιστής είναι στην ουσία φοροτέχνης και κατά κανόνα δεν έχει την δυνατότητα σύνταξης business plans ή εκπόνησης σχεδίων εξυγίανσης. Αντίθετα, όσοι έχουν αναλάβει την οικονομική διαχείριση εταιρειών, και βέβαια κι όσοι έχουν δουλέψει σαν οικονομικοί σύμβουλοι ειδικά σ' αυτά τα θέματα, είναι πολύ πιο κατάλληλοι. Η πρότασή μου, λοιπόν, είναι να αλλάξει κάπως η διατύπωση των προδιαγραφών του εμπειρογνώμονα, ώστε να περιλάβει και άτομα ή γραφεία, που έχουν πράγματι την ικανότητα, έστω κι αν δεν έχουν τα τυπικά που τώρα ζητώνται. (Π.χ. θα μπορούσαμε να μιλάμε και για άτομα που έχουν ασχοληθεί άνω των 10 ετών με έλεγχο, αναδιοργάνωση εταιρειών, σύνταξη οικονομοτεχνικών μελετών, κλπ ή απλά να μιλάμε για άτομα ή γραφεία «εγνωσμένου κύρους» κάτι που βέβαια είναι ασαφές. Στην τελευταία περίπτωση θα μπορούσαμε ίσως να βάζουμε συνυπεύθυνο αυτόν που επιλέγει τέτοια άτομα στην επιβεβαίωση ότι αυτά είναι όντως «εγνωσμένου κύρους»).

(Κώστας Σίδερης)

Άρθρο 6:

Άρθρο 100 Παρ. 1

“Το 60% των πιστωτών μπορεί να προέρχεται από μόνον ένα η δύο πιστωτές (Τράπεζα και ένας πιστωτής να συγκεντρώνουν το απαιτούμενο %). Νομιζω ότι πρέπει να προβλεφθεί και ένας μίνιμουμ αριθμός πιστωτών για να εγκρίνεται η διαδικασία από το δικαστήριο.”

(Λαλαγιάννης Ιωάννης)

Άρθρο 7

-

Άρθρο 8

-

Άρθρο 9

-

Άρθρο 10

-

Άρθρο 11:

“Ως κάτοχος Ο.Ε. η οποία κηρύχθηκε σε πτώχευση το 2013 και η διαδικασία της οποίας δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα, παρακολουθώ με μεγάλο ενδιαφέρον τις αλλαγές που προωθούνται στον πτωχευτικό κώδικα. Τα σχόλιά μου

- Η 2η ευκαιρία και η επιθυμία μου να ξεκινήσω μια νέα δραστηριότητα. Εάν το δικαστήριο μετά την ολοκλήρωση των πλειστηριασμών με κηρύξει συγγνωστό και με απαλλάξει από το υπόλοιπο των χρεών, θα μπορώ χωρίς περιορισμούς να ανοίξω μια νέα επιχείρηση είτε αυτή είναι ατομική, ΟΕ και ΕΕ είτε ΑΕ και ΕΠΕ? Θα μπορώ επίσης σαν φυσικό πρόσωπο να αποκτήσω κάποιο περιουσιακό στοιχείο ή να αποδεχθώ μια κληρονομιά? Θα μπορώ να ασφαλιστώ πάλι στον ΟΑΕΕ ή λόγω προηγούμενων χρεών δεν θα μου επιτρέπουν. Προτείνω η 2η ευκαιρία να αποτυπωθεί πιο αναλυτικά στις συνέπειες της αποκατάστασης στο ενδέκατο άρθρο, απατώντας στα παραπάνω ερωτήματα ή και σε άλλα παρόμοια και να είναι πραγματικά 2η ευκαιρία για το νέο ξεκίνημα και ως επιχειρηματίας και ως φυσικό πρόσωπο.

- Προτείνω στο άρθρο 169 να προβλεφθεί και η απαλλαγή των εγγυητών από τις απαιτήσεις για τις οποίες απαλλάσσεται ο οφειλέτης. Με άλλα λόγια αν το δικαστήριο με απαλλάξει από ένα επιχειρηματικό δάνειο στο οποίο ήταν εγγυητές οι γονείς μου, αλλά συνεχίζουν αυτοί να το χρωστάνε, δεν υπάρχει ουσιαστική απαλλαγή από το χρέος.

- Προτείνω επίσης να προβλεφθούν και ευνοϊκές ρυθμίσεις (δυνατότητα αντίστοιχης απαλλαγής χρεών ή δυνατότητα πολύ ευνοϊκών διακανονισμών) για τους πιστωτές της επιχείρησής μου των οποίων οι οφειλές διαγράφονται. Για παράδειγμα όταν ένα χρέος προς έναν πρώην εργαζόμενο διαγράφεται, είναι αναμενόμενο ότι και από την πλευρά του εργαζόμενου να υπάρξουν δυσκολίες αποπληρωμής των υποχρεώσεών του προς το κράτος ή τις τράπεζες. Το ίδιο ισχύει και για κάποιο προμηθευτή, ο οποίος συνήθως δεν έχει και κάποια εγγύηση. Ειδικά στην περίπτωση της δικής μου εταιρίας ο προμηθευτής της οποίας ήταν βασικά ένας και το χρέος είναι πολύ μεγάλο προς αυτόν.”

(Κερεμλόγλου Αντώνης)

Άρθρο 11:

«Οι αλλαγές του Αυγούστου του 2015 στο Πτωχευτικό Δίκαιο μετέφεραν λανθασμένα την Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με τους ωφελούμενους από την 2η Ευκαιρία. Ο Ν4336/2015 ορίζει ότι 2η Ευκαιρία δίδεται «στους οφειλέτες φυσικά πρόσωπα». Με τον ορισμό αυτό, ο οποίος δεν εδράζεται στην Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, περιορίζεται η ευνοϊκή διάταξη σε όσους επιχειρηματίες είχαν ατομική επιχείρηση, Ομόρρυθμη ή Ετερόρρυθμη εταιρεία. Εξαιρεί δηλαδή τους επιχειρηματίες που είχαν ΑΕ και ΕΠΕ, δηλαδή τους κατεχοχόν εργοδότες.

Με δεδομένο ότι η Σύσταση αναφέρεται σε «επιχειρηματίες», δηλαδή σε όλους όσους ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα σύμφωνα με τον ορισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο Νόμος πρέπει να συμπεριλάβει ΞΕΚΑΘΑΡΑ όλους τους Νόμιμους εκπροσώπους ή τους δεσμεύοντες μια επιχειρηματική μονάδα, δηλαδή και τους διαχειριστές ΕΠΕ, τους διευθύνοντες συμβούλους ΑΕ κλπ. Άλλωστε υπάρχει σχετική Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2006/123) που απαγορεύει διακρίσεις ανάλογα με την Νομική μορφή της επιχείρησης.

Επιπλέον η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση ορίζει ως επιχειρηματία κάθε πρόσωπο που ασκεί το επιχειρείν και δεν προβλέπει διαφοροποιήσεις ανάλογα με την Νομική μορφή.

Η Σύσταση 1500/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θέλοντας να περιγράψει ποια πρόσωπα εννοεί όταν αναφέρεται στην παροχή 2ης Ευκαιρίας, αναφέρεται σε «επιχειρηματίες» (βλ. άρθρο 30: «οι αρνητικές επιπτώσεις της πτώχευσης στους επιχειρηματίες...», «Οι επιχειρηματίες θα πρέπει να απαλλάσσονται πλήρως από τα χρέη τους...») και δεν διακρίνει την νομική μορφή με την οποία αυτοί επιχειρούν.

Επιπλέον η Σύσταση, αναφερόμενη στους «οφειλέτες» ως «οφειλέτη» εννοεί (όπως αναφέρει χαρακτηριστικά) «οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αντιμετωπίζει οικονομικές δυσχέρειες, όταν υπάρχει πιθανότητα αφερεγγυότητας».

Επίσης όπως διαβάζουμε στο έγγραφο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για «Την εφαρμογή του νέου ορισμού των ΜΜΕ»:

«2.1. Είμαι επιχείρηση;

Το πρώτο βήμα για να αποκτήσει μια επιχείρηση την ιδιότητα της ΜΜΕ είναι να θεωρείται πράγματι επιχείρηση.

Σύμφωνα με τον νέο ορισμό, επιχείρηση «θεωρείται κάθε μονάδα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα». Η διατύπωση δεν είναι νέα. Βασίζεται στη φρασεολογία που χρησιμοποιεί το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο στις αποφάσεις του. Με την επίσημη ενσωμάτωσή του στη σύσταση, το πεδίο εφαρμογής του νέου ορισμού των ΜΜΕ διαγράφεται πλέον με σαφήνεια. Επομένως, οι αυτοαπασχολούμενοι, οι οικογενειακές επιχειρήσεις, οι προσωπικές εταιρείες ή οι ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μιας οικονομική δραστηριότητα μπορούν να θεωρηθούν επιχειρήσεις. Καθοριστικός παράγων είναι η οικονομική δραστηριότητα και όχι η νομική μορφή.» Τέλος, εξίσου σημαντικό είναι το γεγονός ότι η 2η Ευκαιρία στοχεύει στην επανένταξη στην Οικονομία επιχειρηματιών με σκοπό την Ανάπτυξη. Αν αποκλειστούν οι επιχειρηματίες που είχαν ΕΠΕ και ΑΕ, δηλαδή οι κατεχοχόν μεγαλύτερο εργοδότες (συγκριτικά με τους ιδιοκτήτες ΟΕ, ΕΕ και Ατομικής) τότε θα είναι σημαντικά μικρότερο το Κοινωνικό αποτύπωμα της 2ης Ευκαιρίας. ΑΡΘΡΟ 167 ΠΑΡ. 1

Θα πρέπει να είναι ξεκάθαρο ότι δεν απαιτείται η ολοκλήρωση της Πτώχευσης ώστε να κριθεί ως συγγνωστός ο Οφειλέτης.

Με δεδομένη την βούληση του Νομοθέτη για ταχεία απονομή της 2ης Ευκαιρίας, οι ενδεχόμενες ποινικές διαδικασίες θα πρέπει να επιταχυνθούν ώστε να καταλήξει σύντομα σε αμετάκλητη απόφαση της Δικαιοσύνης. Προτείνεται να συμπεριληφθεί η υποχρέωση της Ποινικής Δικαιοσύνης για επίσπευση των διαδικασιών, κατόπιν αιτήματος του οφειλέτη, στις περιπτώσεις όπου «...υπάρχει εκκρεμής ποινική δίωξη για κάποια από αυτές τις πράξεις, το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί να αναβάλλει την απόφαση του μέχρι την αμετάκλητη περάτωση της ποινικής διαδικασίας.» ΑΡΘΡΟ 169 ΠΑΡ. 1

Η διαδικασία με βάση την οποία το Πτωχευτικό Δικαστήριο θα εξετάσει το αίτημα του Οφειλέτη για απαλλαγή θα πρέπει να είναι κατά προτεραιότητα, και η πρώτη δικάσιμος καθώς και κάθε αναβολή.

Ο Οφειλέτης βρίσκεται αντιμέτωπος με οφειλές της επιχείρησης και σαν νόμιμος εκπρόσωπος και σαν εγγυητής (πχ τραπεζικά δάνεια). Σε περίπτωση που δεν απαλλαχθεί ως εγγυητής τότε η 2η Ευκαιρία δεν εφαρμόζεται (η συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων). ΑΡΘΡΟ 169 ΠΑΡ. 2

Η συγκεκριμένη πρόβλεψη έρχεται σε πλήρη αντίθεση με το άρθρο 167 παρ. 1 και την αιτία με βάση την οποία θα κριθεί Συγγνωστός ο Οφειλέτης. Αν η πτώχευση δεν προέκυψε με δόλιες ενέργειες του σημαίνει ότι οι οφειλές του προς τρίτους (δηλαδή η έννοια της Πτώχευσης-αδυναμία εξυπηρέτησης οφειλών) δημιουργήθηκαν χωρίς δόλιες ενέργειές του. Θα έχουμε το φαινόμενο να αποφασίζει το Πολυμελές δικαστήριο ότι δεν είχε δόλο και πτώχευσε και να αποφασίζει το ποινικό και το αστικό δικαστήριο ότι για ορισμένες οφειλές είχε δόλο. Μα αν είχε δόλο και δεν πλήρωσε άρα η πτώχευση ήταν δόλια.

Σε συνέχεια του παραπάνω σχολίου, ως δόλιες χαρακτηρίζονται (Τυπικό αδίκημα) από τα δικαστήρια οι οφειλές για επιταγές, σε δημόσιο, σε Ταμεία, σε εργαζόμενους κλπ. Αναλογικά δόλιες μπορεί να χαρακτηριστούν όλες οι οφειλές σε προμηθευτές, σε πιστωτές (ενοίκια κλπ). Δηλαδή σχεδόν όλες οι οφειλές του Οφειλέτη που τον οδηγούν σε πτώχευση.

Η συγκεκριμένη πρόβλεψη είναι περιττή καθώς καλύπτεται από την κρίση του δικαστηρίου που θα κρίνει αν ο οφειλέτης ήταν συγγνωστός. Με την κρίση ως συγγνωστός κάθε άλλη πρόβλεψη για δόλια συμπεριφορά του οφειλέτη είναι αντικανονική. Η ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΕ ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο νέος νόμος θα δημιουργήσει σημαντικό φόρτο στα Δικαστήρια από επιχειρηματίες που θα επιδιώξουν την απαλλαγή τους από τις οφειλές, αφού χαρακτηριστούν ως συγγνωστοί. Με αυτό δεδομένο η καθυστέρηση στην κρίση των δικαστηρίων είναι αναμενόμενη και δικαιολογημένη. Όμως αυτό δεν μπορεί να σταθεί αιτία να καθυστερήσει η επανένταξη του Οφειλέτη στην Οικονομική δραστηριότητα. Η πρόταση είναι όπως τεθεί συγκεκριμένος χρόνος εντός του οποίου θα πρέπει να κριθεί ο Οφειλέτης (ύστερα από την αίτηση του) και μετά την παρέλευση του χρόνου αυτού, αυτοδικαίως να κρίνεται ως συγγνωστός και να απαλλάσσεται από το υπόλοιπο των οφειλών. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΠΤΩΧΕΥΣΕΙ ΠΡΑΚΤΙΚΑ, ΧΩΡΙΣ ΟΜΩΣ ΝΑ ΕΧΟΥΝ ΠΤΩΧΕΥΣΕΙ ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΧΩΡΙΣ ΕΠΑΡΚΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Σήμερα στην Ελλάδα υπάρχουν χιλιάδες επιχειρήσεις που έχουν διακόψει την λειτουργία τους πριν από πολλά χρόνια, χωρίς

να έχουν προσφύγει στην διαδικασία πτώχευσης. Οι επιχειρήσεις αυτές έχουν πρακτικά πτωχεύσει, αφού έκλεισαν με σωρεία οφειλών εις βάρος του νομικού προσώπου και φυσικά εις βάρος του νομίμου εκπροσώπου αυτού (με οποιαδήποτε μορφή και αν ήταν η επιχείρηση).

Η πλειοψηφία των επιχειρήσεων αυτών δεν έχει κάποιο περιουσιακό στοιχείο με αποτέλεσμα ακόμα και να προσφύγει σήμερα στο Πτωχευτικό Δικαστήριο, η αίτηση της θα απορριφθεί ελλείψει περιουσίας που θα καλύψει τα έξοδα της πτώχευσης. Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Πτωχευτικού Κώδικα:

«2. Το πτωχευτικό δικαστήριο απορρίπτει επίσης την αίτηση, εφόσον αποδεικνύεται ότι, αν και συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1, η περιουσία του οφειλέτη δεν θα επαρκέσει για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας. Σε περίπτωση απόρριψης για την αιτία αυτή, το πτωχευτικό δικαστήριο διατάσσει την καταχώρηση του ονόματος ή της επωνυμίας, κατά περίπτωση, του οφειλέτη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο, καθώς και στα Μητρώα Πτωχεύσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 8. Η καταχώρηση διαγράφεται μετά πάροδο τριετίας.»

Ανάλογα με τις ανωτέρω επιχειρήσεις είναι και αυτές που ναι μεν είναι σε λειτουργία, δεν έχουν όμως επαρκή περιουσία για να καλύψει τα έξοδα της πτώχευσης, συνεπώς η προσφυγή τους στο Πτωχευτικό Δικαστήριο είναι άσκοπη. Η ΠΡΟΤΑΣΗ

Ο Πτωχευτικός Κώδικας οφείλει να προβλέψει και την αποκατάσταση αυτών των επιχειρηματιών. Η πρόβλεψη μπορεί να γίνει με την κατάργηση της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του Πτωχευτικού Κώδικα. Τα έξοδα της Πτώχευσης στις περιπτώσεις αυτές μπορεί να καταβληθούν από τον πτωχό ή από άλλες πηγές”

(Φλωρας Γεώργιος)

Άρθρο 12

-

Άρθρο 13

“Να προβλεφθούν λυσεις για Ο.Ε. εταιρείες που εκλεισαν τα βιβλια τους και σταματησαν τις εργασίες τους λόγω Τειρεσια και κρίσης αλλά χρωστούν σε τράπεζες και προμηθευτές. Πληρωσαν όσα ειχαν δυνατότητα να δώσουν και τώρα τα χρέη τους τοκίζονται υπέρμετρα, αυξάνονται εκθετικά και δεν σταματά ποτέ η αύξηση τους , ενω δεν υπάρχει δυνατότητα αποπληρωμής τους αντικειμενικά. Να σταματήσει η ευθύνη των παιδιών και εγγονών για υπερχρεωμένους πρώην εμπόρους , επαγγελματίες κ.λ.π. Δεν έχουν καμία ευθύνη για την πτώχευση των γονιών τους. Ούτε ο/η σύζυγος δεν είναι συνυπεύθυνος για την πτώχευση του/της συζύγου , όταν δεν έχει καμια σχέση στην εργασία του άλλου.”

(Παναγιωτης Γρηγοριαδης)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΚΗ**ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ****ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ****ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ:** «Μέτρα επιτάχυνσης και εξορθολογισμού της διοικητικής δίκης»**ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ:** Αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα <http://www.opengov.gr> στις 5 Οκτωβρίου 2016, ώρα 09:00. Η διαβούλευση ολοκληρώθηκε στις 24 Οκτωβρίου 2016, ώρα 08:00.**ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΚΑΙ ΕΝΑΡΞΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:** 5/10/2016**ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:** 24/10/2016**ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ:** Υποβλήθηκαν συνολικά 85 σχόλια**ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΩΝ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ:****Άρθρο 1**

“Ουσιαστικά καταργείται η δυνατότητα υπογραφής από τον ίδιο τον υπάλληλο. Η κατάργηση της περ. α΄ της παρ. 3 του άρθρου 21 του π. δ. 18/1989 οδηγεί σε κενό ως προς την κοινοποίηση σε περίπτωση άσκησης προσφυγής. Η διάταξη με την σημερινή μορφή της αναφέρεται στον διάδικο και όχι στο πρόσωπο που υπογράφει την προσφυγή.

Άρα δεν υπάρχει λόγος για κατάργηση της υφιστάμενης διάταξης

Η ρύθμιση που προτείνεται με την παρ. 3 εισάγει στοιχείο υποκειμενικής κρίσης ως προς την αναγκαία έκταση του δικογράφου και είναι πολύ δύσκολο να εφαρμοσθεί στην πράξη και δεν πρέπει να υιοθετηθεί.”

Κ. Καρλής

Άρθρο 2

“Η πρόβλεψη του Ν. 3900/2010 για το παραδεκτό της άσκησης αίτησης αναίρεσης μόνον, όταν, μεταξύ άλλων σωρευτικών προϋποθέσεων, προβάλλεται από τον διάδικο, με συγκεκριμένους ισχυρισμούς, που περιέχονται στο εισαγωγικό δικόγραφο, ότι δεν υπάρχει νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ή ότι υπάρχει αντίθεση της προσβαλλομένης αποφάσεως προς τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ή άλλου ανωτάτου δικαστηρίου είτε προς ανέκκλητη απόφαση διοικητικού δικαστηρίου, οδήγησε ουσιαστικά στην κατάργηση της αίτησης αναίρεσης. Η πρόβλεψη αυτή έγινε, προφανώς, για την αποσυμφόρηση του ΣτΕ, ο σκοπός όμως αυτός δεν μπορεί να οδηγήσει σε κατάλυση δικονομικού δικαιώματος, ειδικά σε υποθέσεις που κρίνονται σε πρώτο βαθμό από το Διοικητικό Εφετείο. Επικουρικά, η τοποθέτηση της συναδέλφου Ασπασίας Ξουρή για πρόσβαση μας στη νομολογία των ανωτάτων δικαστηρίων είναι ορθή και το αίτημά της εύλογο και απολύτως δικαιολογημένο και εμπεριστατωμένο.

Η επικείμενη, όμως, τροποποίηση των διατάξεων του π.δ. 18/1989 θα πρέπει να προβλέψει και την περίπτωση του παραδεκτού της άσκησης αίτησης αναίρεσης στις διαφορές από διοικητικές συμβάσεις. Ειδικότερα, μετά την τροποποίηση του άρθρου 53 από το Ν. 3900/2010 και προς το σκοπό του περιορισμού της ασκήσεως αιτήσεων αναίρεσεως, προβλέφθηκε, ότι το κατώφλι για την άσκηση αιτήσεως αναίρεσεως στις διαφορές από διοικητικές συμβάσεις ανέρχεται στο ποσό των 200.000 ευρώ. Το ποσό αυτό θα πρέπει να εξορθολογισθεί και να προσαρμοστεί στη διαμορφωθείσα οικονομική κατάσταση της χώρας μας, με το δεδομένο, ότι διαφορές από διοικητικές συμβάσεις με αντικείμενο άνω των 200.000 ευρώ, είναι ελάχιστες. Και τούτο, διότι, ναι μεν υπάρχουν ακόμη συμβάσεις με συμβατικό αντικείμενο άνω των 200.000 ευρώ, πλην όμως οι διαφορές που άγονται ενώπιον των δικαστηρίων (Διοικητικά Εφετεία σε πρώτο βαθμό) αφορούν μικρότερα ποσά, αφού κρίνονται ΑΠΕ ή τιμολόγια για μέρος του συμβατικού αντικειμένου, το οποίο υπολείπεται του ανωτέρω κατωφλίου. Και τούτο, πολλάκις και σκόπιμα από τους αναδόχους, προκειμένου να πετύχουν μία απόφαση από το Διοικητικό Εφετείο αμετάκλητη και άμεσα εκτελεστή από τη Διοίκηση.

Επικουρικά, σε περίπτωση, που παραμείνει το ανωτέρω κατώφλι, να προβλεφθεί, ότι το ποσό αυτό αφορά το σύνολο της συμβατικής δαπάνης και όχι τα επιμέρους εκδοθέντα τιμολόγια, ΑΠΕ κ.λ.π., διότι μόνον έτσι προστατεύεται η κάθε Αναθέτουσα Αρχή από μεθοδεύσεις «σπασίματος» των λογαριασμών.”

Μαρία Μαγγιρίδου

“Σχετικά με την τροποποίηση των προϋποθέσεων παραδεκτού της αιτήσεως αναιρέσεως, η οποία είναι απολύτως αναγκαία και πρέπει άμεσα να προχωρήσει θα ήθελα να επισημάνω ότι:

Η διάταξη του άρθρου 12 του Νόμου 3900/2010 με τις προϋποθέσεις περί παραδεκτού που έθεσε κατάργησε πλήρως τον τρίτο βαθμό δικαιοδοσίας στη Διοικητική Δικαιοσύνη και θα πρέπει να εξεταστεί η πλήρης κατάργησή της. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει η τροποποίηση του άρθρου 53 παρ. 3 του πδ 18/1989, όπως ισχύει με το άρθρο 12 του Ν. 3900/2010, να ψηφιστεί ως ανωτέρω και να καθίσταται επιπλέον στο κείμενο της διάταξης αυτής απολύτως σαφές ότι θα καλύπτεται το απαράδεκτο όλων των αιτήσεων αναιρέσεως που έχουν ήδη ασκηθεί και δεν έχουν ακόμη συζητηθεί, ώστε να μην τίθεται θέμα απαραδέκτου αυτών και να δίνεται η δυνατότητα κάλυψης του απαραδέκτου μέχρι την πρώτη συζήτηση. “

Νίκη Τεμπονέρα

Άρθρο 3

“Η προτεινόμενη νέα ρύθμιση είναι σωστή αν και αρχικά είχε ενταχθεί με το άρθρο 23 του Ν. 3900/2010 ως άρθρο 105Α στον ΚΔΔ. Νομοτεχνικά το δεύτερο εδάφιο – πρόταση της παρ. 3 του νέου άρθρου 69Α είναι δυσνόητο. Προφανώς εννοεί την διαδοχή κατά την διάρκεια της προθεσμίας των 90 ημερών. Θα πρέπει να εξετασθεί ο χρόνος έναρξης και ειδικότερα αν θα έχει εφαρμογή σε υποθέσεις στις οποίες η απόφαση του ΕΔΔΑ θα εκδοθεί μετά την έναρξη ισχύος του νόμου ή και σε προηγούμενες. Αν επιλεγεί η δεύτερη δυνατότητα, θα πρέπει να ορισθεί και άλλη προθεσμία από την έναρξη ισχύος του νόμου και όχι από την οριστική απόφαση του ΕΔΔΑ. Ορθότερο είναι να καταλαμβάνει η νέα διάταξη και υποθέσεις στις οποίες η απόφαση του ΕΔΔΑ έγινε οριστική πριν από την έναρξη ισχύος της νέας διάταξης εφόσον δεν έχει εκδοθεί απόφαση του Συμβουλίου Υπουργών που κρίνει ότι έχει επανορθωθεί η παραβίαση, δεδομένου ότι οι αποφάσεις του ΕΔΔΑ είναι υποχρεωτικές για τα κράτη. Τέλος η εφαρμογή της θα πρέπει να επεκταθεί σε όλες τα δικαστήρια των οποίων η απόφαση κρίθηκε ότι παραβιάζουν ουσιαστική διάταξη της ΕΣΔΑ και όχι να περιορίζεται μόνον στις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας.”

Κ. Καρλής

Άρθρο 4

“Επιλέγω να σχολιάσω αυτό το άρθρο, επειδή είναι το πρώτο που εισάγει τροποποιήσεις σε διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Ελλείπουν από τις

προτεινόμενες τροποποιήσεις οι προσθήκες δύο διατάξεων, οι οποίες θα απλοποιήσουν και θα επιταχύνουν τη διοικητική δίκη εναρμονίζοντας τον ΚΔΔ/μίας, ως προς τα ζητήματα των δύο διατάξεων, με την ΕΣΔΑ. Πρόκειται για τις εξής: (α) Διάταξη δυνάμει της οποίας το διοικητικό δικαστήριο θα δεσμεύεται ως προς τη νομιμοποίηση πληρεξούσιου δικηγόρου ανώνυμης εταιρείας από τα όλα τα αναφερόμενα ή/και προσαρτημένα στο συμβολαιογραφικό δικαστικό πληρεξούσιο έγγραφα (σύσταση, καταστατικό, εκπροσώπηση) που αυτός προσκομίζει για τη νομιμοποίησή του. Και τούτο, διότι με την πρόσφατη απόφαση του ΣτΕ 398/2015 κρίθηκε ότι από τις υφιστάμενες διατάξεις των άρθρων 23,25,26,27,28 και 30 του ΚΔΔ/μίας η προσκόμιση στο διοικητικό δικαστήριο ουσίας μόνον του συμβολαιογραφικού δικαστικού πληρεξούσιου και όχι και των λοιπών νομιμοποιητικών στοιχείων συνιστά λόγο απόρριψης του ενδίκου βοηθήματος ή μέσου. Η αντίθεση με τη νομολογία του ΕΔΔΑ επί του άρθρου 6§1 της ΕΣΔΑ είναι προφανής, επειδή εμποδίζεται η πρόσβαση του ενδιαφερόμενου στο δικαστήριο κατά τρόπο ή σε σημείο που να θίγεται ουσιαστικά το δικαίωμά του σε δίκαιη δίκη. Επιπλέον, η προτεινόμενη διάταξη θα αποκαθιστούσε μία προφανή αντινομία της ανωτέρω απόφασης με τα άρθρα 92§4 του Συντάγματος, 1§1 του Κώδικα Συμβολαιογράφων 169§1, 171§1 και 30§2 του ΚΔΔ/μίας από τις οποίες συνάγεται ότι το συμβολαιογραφικό έγγραφο είναι δημόσιο έγγραφο, που συντάσσεται από άμισθο δημόσιο λειτουργό και φέρει πλήρη απόδειξη ως προς όλα όσα αναφέρει. Όσο το νομοθετικό όργανο θα παραλείπει να θεσπίσει την προτεινόμενη διάταξη θα επιβραδύνεται η απονομή της Δικαιοσύνης στις περιπτώσεις που διάδικος σε διοικητική δίκη επί διαφοράς ουσίας είναι ανώνυμη εταιρεία, δια της επιβάρυνσης του έργου των διοικητικών δικαστών με το καθήκον να ελέγχουν σωρεία εγγράφων που αφορούν τη σύσταση, το καταστατικό με τις τροποποιήσεις του και την εκπροσώπηση της ανώνυμης εταιρείας. (β) Διάταξη δυνάμει της οποίας το διοικητικό δικαστήριο υποχρεούται να καλέσει τον πληρεξούσιο δικηγόρο να συμπληρώσει τυπικές παραλείψεις ακόμη κι όταν αυτός παρίσταται με δήλωση. Εφόσον ο ΚΔΔ/μίας δίδει τη δυνατότητα στους διαδίκους να παρίστανται δια πληρεξουσίων δικηγόρων που παρίστανται προσωπικώς ή με δήλωση δεν είναι επιτρεπτό από άποψη της αρχής της δικονομικής ισότητας, η οποία αποτελεί έκφανση της αρχής ισότητας, να μην επιτρέπεται στο διοικητικό δικαστή να καλέσει τον πληρεξούσιο δικηγόρο όταν αυτός παρίσταται με δήλωση να συμπληρώσει τυπικές παραλείψεις. Με την προτεινόμενη διάταξη θα εφαρμοστεί και ως προς το ζήτημα που αυτή θα ρυθμίσει η αρχή της δικονομικής ισότητας, η οποία προβλέπεται για τα δίκες στα διοικητικά δικαστήρια στο άρθρο 40 του ΚΔΔ/μίας. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή οι διάδικοι είναι ίσοι ενώπιον του νόμου κι έχουν τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις.”

Ασπασία Ξουρή

Άρθρο 5

“Στην παρ. 1, η διαγραφή των λέξεων «κατ’ εξαίρεση» μόνον ως νομοτεχνική δικαιολογείται. Αλλά και να παραμείνει δεν ασκεί επιρροή. Ίσως μάλιστα ως εισάγουσα εξαίρεση από την γενική διάταξη της παρ. 1 είναι ορθότερο να διατηρηθεί.

Η παρ. 2 με την οποία προτείνεται τροποποίηση της περ. β’ της παρ. 2 του άρθρου 6 του ΚΔΔ εισάγει εκ νέου αρμοδιότητα του τριμελούς πρωτοδικείου. Εφόσον κρίνεται αναγκαία θα πρέπει να ενοποιηθεί με την περ. γ’ της ίδιας παρ.2 του άρθρου 6 του ΚΔΔ η οποία σε συνδυασμό με την παρ. 1 του ίδιου άρθρου 6 περιέχει την ίδια ρύθμιση για τις λοιπές, μ φορολογικές ή τελωνειακές, διαφορές με χρηματικό αντικείμενο.

Οι παρ. 4 & 5 αν και φαίνονται ορθές δεν αντιμετωπίζουν το βασικό ζήτημα που τίθεται από τις διατάξεις στις οποίες αναφέρονται και το οποίο συνίσταται ότι η διοικητική πράξη έχει ήδη εκτελεσθεί πριν από την άσκηση προσφυγής.”

Κ. Καρλής

Άρθρο 6

“Δεν είναι κατανοητή η αντικατάσταση του άρθρου 17 με νέα μάλλον πολύπλοκη διάταξη ιδίως στην παρ. 6 του νέου άρθρου 17 του ΚΔΔ.

Η παρ. 2 του άρθρου 6 που αντικαθιστά το δεύτερο εδάφιο της παρ.3 του άρθρου 19 του ΚΔΔ προφανώς έχει τεθεί από παραδρομή γιατί ως αντικατάσταση προτείνει το ίδιο κείμενο με αυτό που ήδη ισχύει. “

Κ. Καρλής

Άρθρο 7

“Τα άρθρα 7 και 8 καταργούν ουσιαστικά λόγους απαραδέκτου οι οποίοι προκαλούσαν δυσχέρειες στους διαδίκους. Ενδεχομένως και το άρθρο 7 πρέπει να επεκταθεί και στις εκκρεμείς υποθέσεις όπως προτείνεται για το άρθρο 8 του σχεδίου.”

Κ. Καρλής

Άρθρο 8

“Τα άρθρα 7 και 8 καταργούν ουσιαστικά λόγους απαραδέκτου οι οποίοι προκαλούσαν δυσχέρειες στους διαδίκους. Ενδεχομένως και το άρθρο 7 πρέπει να επεκταθεί και στις εκκρεμείς υποθέσεις όπως προτείνεται για το άρθρο 8 του σχεδίου.”

Κ. Καρλής

Άρθρο 9

“Ως προς την παρ. 1 η παρ. 5 του άρθρου 126Α του ΚΔΔ είναι ήδη προβληματική κατά το μέρος που προβλέπει την δυνατότητα λήψης απόφασης και μετά την αποστολή του φακέλου, η οποία κατά την παρ. 2 του άρθρου 129 του ΚΔΔ πρέπει να γίνεται 15 ημέρες πριν από την δικάσιμο, οπότε η απόφαση του άρθρου 126Α είναι πρακτικά σχεδόν αδύνατο να εκδοθεί. Το ότι με την παρ. 3 του άρθρου 11 του σχεδίου η προθεσμία ορίζεται σε 30 ημέρες ελάχιστα επηρεάζει τουλάχιστον στην πράξη δεδομένης της προθεσμίας των 60 ημερών για την κλήτευση κατά το άρθρο 128 του ΚΔΔ. Η προτεινόμενη διάταξη προφανώς έχει την έννοια ότι το δικαστήριο εάν το κρίνει αναγκαίο μπορεί να ζητήσει την αποστολή του φακέλου από την διοίκηση σε προγενέστερο στάδιο προκειμένου να λάβει απόφαση κατά το άρθρο 126Α. Όμως αυτό δεν ορίζεται σαφώς.

Ορθότερο είναι να αναθεωρηθεί η διάταξη ούτως ώστε η απόφαση αυτή να λαμβάνεται σε χρονικό σημείο μεταξύ της κατάθεσης της προσφυγής ή αγωγής ή και εφέσεως και του προσδιορισμού δικασίμου. Αν ληφθεί μετά τον προσδιορισμό δικασίμου ουσιαστικά είναι άνευ ουσίας η δε άσκηση του δικαιώματος του διαδίκου να ζητήσει συζήτηση της υπόθεσης επιβαρύνει περισσότερο το δικαστήριο.

Όσον αφορά την παρ.3 αυτή εξαρτάται από το αν θα εισαχθεί όπως προτείνεται ο ορισμός εισηγητή κατά το άρθρο 127 του ΚΔΔ όπως προτείνεται στο ίδιο σχέδιο η τροποποίηση του άρθρου 127 ΚΔΔ.”

Κ. Καρλής

Άρθρο 10

“Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 γίνεται λόγος για «πρακτικό, το οποίο περιέχει τις δηλώσεις των διαδίκων». Όταν λέτε «δηλώσεις» τί εννοείτε; Προφορικές ή έγγραφες; Και με τί περιεχόμενο; Και πότε θα υποβάλλονται; Πριν τη σύνοδο του Συμβουλίου ή κατά τη σύνοδο; Θα μπορούν άραγε οι διάδικοι να παρίστανται κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου; Τελικά θέλετε ο εισηγητής δικαστής να κάνει παζάρια; Αυτή είναι η δουλειά του; Αν θέλετε τον εν λόγω συμβιβασμό αναθέστε τον στους δικηγόρους. Οφείλουν να ξέρουν προς τα πού θα πάει η υπόθεση. Τα ζητήματα

αυτά είναι λυμένα και δεν χωρούν κατά κανόνα αμφιβολίες. Δυστυχώς και πάλι επιφορτίζετε τους εφέτες και εξυπηρετείτε τους δικηγόρους. Μην μιλάτε όμως για επιτάχυνση απονομής της διοικητικής δικαιοσύνης. Μιλήστε για διοικητικά δικαστήρια που επικουρούν δικηγόρους.”

Νότης Μπρινιάς

Άρθρο 11

“Η θεσμοποίηση εισηγητή δικαστή στις διοικητικές διαφορές ουσίας παρουσιάζει τις εξής προβληματικές πτυχές: α. μετά από την απόφαση του ΕΔΔΑ, Kress κατά Γαλλίας, αμφισβητήθηκε η λειτουργία του εισηγητή δικαστή να εκφέρει αιτιολογημένη γνώμη επί της υποθέσεως με εισήγηση έγγραφη πριν από την συζήτηση την οποία εκδίδει στο ακροατήριο και να συμμετάσχει στη συνέχεια στη διάσκεψη, με ή χωρίς αποφασιστική ψήφο, διότι τούτο ενδεχομένως να προσέβαλλε την αντικειμενική αμεροληψία του δικαστηρίου και την αρχή της ισότητας των όπλων. Έτσι, με το άρθρο 6 του ν.3900/2010 καταργήθηκε η αιτιολογημένη εισήγηση στο ΣτΕ από την έκθεση. Με ποιον τρόπο εξορθολογίζουμε τη διοικητική δίκη ενώπιον των ΤΔΔ με τη θεσμοποίηση του εισηγητή δικαστή που έχει πλέον περιορισμένη λειτουργία στη δίκη; β. Η διάταξη παρουσιάζει κενά σε σχέση: 1. με την προθεσμία προσκόμισης του διοικητικού φακέλου από την διοίκηση, διότι, ναι, μεν, ορίζει ότι αυτός θα διαβιβάζεται στο δικαστήριο τριάντα ημέρες πριν από τη συζήτηση, αλλά δεν αναφέρει τίποτα αν η προθεσμία της κλήσης στη διοίκηση για παράσταση έχει συντημηθεί τι θα συμβεί 2. τον τρόπο χορηγήσεως αναστολών στα διοικητικά δικαστήρια, 3. την προθεσμία ανακοίνωσης της δίκης από τον εισηγητή σε τρίτους. Επίσης, με τη διάταξη αυτή μετατίθεται το βάρος συγκρότησης του διοικητικού φακέλου από τη διοίκηση στον δικαστή, ενώ αν δεν διαβιβαστεί στο δικαστήριο ο ‘φάκελος σε εύλογο χρόνο πριν από την δικάσιμο δεν θα μπορεί να συνταχθεί εισήγηση με συνέπεια να δημιουργούμε πρόσθετους λόγους αναβολών της δίκης. Πέραν του ότι η διάταξη δεν επιλύει οριστικά και απόλυτα το ζήτημα της αυτεπάγγελτης εξέτασης των λόγων του παραδεκτού ή του βασίμου του ένδικου βοηθήματος, διότι μπορεί οι λόγοι αυτοί να προκύψουν κατά το στάδιο της διάσκεψης ή της μελέτης της δικογραφίας και να απαιτούν την έκδοση αναβλητικής απόφασης και εκ νέου επανασυζήτησης της υποθέσεως, προκειμένου να αντιλέξουν οι διάδικοι, δεν μπορεί να εισφέρει πραγματικά στην αρχή της κατ’ αντιμωλιαν διεξαγωγής της συζήτησης. Τι σημαίνει ο εισηγητής παραθέτει τα αυτεπαγγέλτως εξεταζόμενα ζητήματα; Αναφέρει απλά για παράδειγμα ότι τίθεται ζήτημα αντισυνταγματικότητας της διάταξης, χωρίς να αιτιολογεί την αντισυνταγματικότητα αυτή; Και πώς ο διάδικος μπορεί να αντιλέξει τον ισχυρισμό αυτόν αποτελεσματικά, αν δεν είναι αιτιολογημένος; Και εάν ο εισηγητής δικαστής αιτιολογεί και αναλύει το αυτεπαγγέλτως εξεταζόμενο ζήτημα,

δεν συντάσσει μ'αυτόν τον τρόπο αιτιολογημένη εισήγηση και δεν φαίνεται να παίρνει θέση υπέρ του ενός ή του άλλου διαδίκου, με συνέπεια να κατηγορηθεί ότι προσβάλλει τη *theorie des appareance*. Εξάλλου, στις διοικητικές διαφορές ουσίας, για πολλούς λόγους που το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη αυτεπαγγέλτως και αφορούν στην παραδεκτή κάταρξη και νόμιμη συνέχιση της δίκης, όπως για παράδειγμα την προσκόμιση του παραβόλου και τη νομιμοποίηση του δικηγόρου, θα είναι αδύνατη η σύνταξη εισηγήσεως πριν από την εκδίκαση της διαφοράς. Και τούτο, διότι πρόκειται για προϋποθέσεις που εξετάζονται κατά κανόνα μετά την επ' ακροατηρίω συζήτηση. Τούτο σημαίνει, αφενός μεν ότι για ένα κρίσιμο και μεγάλο τμήμα των προϋποθέσεων του παραδεκτού του ένδικου βοηθήματος, δεν μπορεί να συνταχθεί εισήγηση από τον εισηγητή δικαστή πριν από τη συζήτηση της υποθέσεως, αφετέρου δε ότι κατά κανόνα αυτές οι ελλείψεις αποκαθίστανται, όταν υπάρχει εύλογο ενδιαφέρον του διαδίκου για τη διεξαγωγή της δίκης από την εφαρμογή του άρθρου 139Α.

Από τα ανωτέρω εναργώς προκύπτει ότι αφενός μεν η εισαγωγή του εισηγητή δικαστή δεν τίθεται τόσο επιτακτική για όλα τα αυτεπαγγέλτως εξεταζόμενα ζητήματα, εφόσον για ορισμένα από αυτά ισχύει και εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 139Α, αφετέρου δε ότι υπάρχει ο κίνδυνος ο εισηγητής δικαστής να απασχοληθεί με μία υπόθεση, η οποία τελικώς δεν θα εκδικασθεί επί της ουσίας, καθώς ο διάδικος δεν θα έχει ενδιαφέρον για την εκδίκασή της και δεν θα καταβάλλει το προβλεπόμενο εκ του νόμου παράβολο ή δεν θα νομιμοποιήσει τον πληρεξούσιο δικηγόρο του. Έτσι με τη θεσμοποίηση του εισηγητή δικαστή μπορεί να επέλθει μία μορφή μάταιης επιβάρυνσης των δικαστών και πρόσθετης επιβράδυνσης άλλων υποθέσεων που χειρίζονται, καθώς οι δικαστές θα απασχολούνται χωρίς λόγο με την επεξεργασία μίας υπόθεσης, η οποία μετά τη συζήτηση στο ακροατήριο θα προκύψει ότι είναι απαράδεκτη.

Για την αντιμετώπιση του ζητήματος των αυτεπαγγέλτως εξεταζόμενων ζητημάτων και την τήρηση της αρχής της εκατέρωθεν ακροάσεως, προκειμένου να μην παραβιάζονται οι αρχές της δίκαιης δίκης σύμφωνα με τη νομολογία του ΕΔΔΑ, μπορούν να ληφθούν από τον νομοθέτη αλλά, πιο αποτελεσματικά μέσα. Οι λόγοι που πρόκειται να ληφθούν υπόψη αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο μπορούν να κοινοποιηθούν στον διάδικο με τη διαδικασία του άρθρου 139Α, ενημερώνοντας το δικαστήριο τηλεφωνικώς μέσω της Γραμματείας ή με έγγραφο ότι πρόκειται να λάβει υπόψη αυτεπαγγέλτως τον σχετικό λόγο και προσκαλώντας τον εντός ανατρεπτικής προθεσμίας να υποβάλλει τις ενστάσεις και παρατηρήσεις του. Το υπόμνημα αυτό θα μπορούσε να θεωρηθεί ως ένα υπόμνημα μεσούσης της διασκέψεως, όπως ισχύει στη γαλλική διοικητική δίκη. Επίσης, το ίδιο ζήτημα αντιμετωπίζεται με την έκδοση αναβλητικής απόφασης, στην οποία παρατίθεται το ζήτημα που πρόκειται να λάβει υπόψη αυτεπαγγέλτως το δικαστήριο και χορήγησης προθεσμίας στον διάδικο να υποβάλλει τους ισχυρισμούς του ή να προσκομίσει

κρίσιμα στοιχεία στο δικαστήριο αναφορικά με το ζήτημα αυτό, ενώ η υπόθεση θα προσδιορίζεται προς εκδίκαση σε σύντομη ρητή δικάσιμο, χωρίς ιδιαίτερη επιβάρυνση της διαδικασίας της δίκης”

Βαρβάρα Μπουκουλα, Πρωτοδικής ΔΔ, ΔΝ

“Τα τελευταία χρόνια έχει υπάρξει σαφής στόχευση τόσο της πολιτικής ηγεσίας, όσο και της φυσικής ηγεσίας της Δικαιοσύνης στην κατεύθυνση της επιτάχυνσης της διοικητικής δίκης, η οποία έχει απαλείψει σε μεγάλο βαθμό αρκετούς από τους ανασχετικούς της ταχύτητας της δίκης παράγοντες (μείωση κενών οργανικών θέσεων δικαστικών λειτουργιών, βελτίωση μηχανοργάνωσης, υλοποίηση του έργου του ΟΣΔΔΥ ΔΔ κλπ). Η προσπάθεια αυτή έχει αποδώσει ορατά και μετρήσιμα πλέον αποτελέσματα και έχει συμβάλλει στην οικοδόμηση μιας ραγδαία βελτιούμενης δυναμικής.

Στα πλαίσια αυτά, στις υποθέσεις της τακτικής διαδικασίας (υποθέσεις ουσίας), τόσο ο τρόπος προσδιορισμού όσο και ο τρόπος εκδίκασης (στο πλαίσιο του ΚΔΔ) εντείνονται, σύμφωνα και με τη βούληση του νομοθέτη, προς την κατεύθυνση του αντίστοιχου προσδιορισμού και εκδίκασης που εφαρμόζονται στην πολιτική δίκη. Ενδεικτικά αναφέρονται: α) το άρθρο 127Α του ΚΔΔ που προστέθηκε με τα άρθρα 60 και 113 του ν.4055/2012, β) το άρθρο 933 παρ.2 του Κ. Πολ. Δ, σύμφωνα με το οποίο η συζήτηση των ανακοπών που αφορούν στην εκτέλεση κατά του Δημοσίου, προσδιορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε 60 ημέρες από την κατάθεσή της, γ) τα ασφαλιστικά μέτρα του άρθρου 46 του ν. 4174/2013 τα οποία κατατίθενται από τη ΔΟΥ με σκοπό τη διασφάλιση συμφερόντων του Δημοσίου. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι όλο το σύστημα προσδιορισμού στις υποθέσεις ουσίας προσεγγίζει το αντίστοιχο σύστημα της πολιτικής δίκης και απομακρύνεται από το ισχύον σύστημα της ακυρωτικής δίκης.

Με την εισαγωγή του θεσμού του εισηγητή δικαστή στις υποθέσεις ουσίας σκοπείται η επιτάχυνση της δίκης δια της εισαγωγής ενός θεσμού που θα οδηγήσει όμως στην καθυστέρηση απονομής της δικαιοσύνης. Σε αυτό το σημείο πρέπει να επισημανθεί ότι οι αναβολές στις δίκες των υποθέσεων ουσίας έχουν, κατά κανόνα, περιοριστεί μετά την εφαρμογή του άρθρου 135 παρ.3 του ΚΔΔ που δίνει το δικαίωμα στον διάδικο για αναβολή της συζήτησης της υπόθεσής του μία μόνο φορά και για πολύ σοβαρό λόγο, ενώ και οι αναβολές για την προσκόμιση διοικητικού φακέλου, όπου προκύπτει η περίπτωση αυτή, γίνονται σχεδόν αμέσως με κοινοποίηση του οικείου πρακτικού στη δημόσια αρχή (το ποσοστό αυτό των αναβολών έχει ήδη προεκτιμηθεί από τον διευθύνοντα το Δικαστήριο κατά τον προσδιορισμό ώστε να μην επιδρά στη χρέωση και παρεπομένως την παραγωγικότητα των Δικαστικών Λειτουργιών). Επομένως, καθίσταται εναργές ότι η

νέα διάταξη που θεσπίζει το θεσμό του εισηγητή δικαστή στις δίκες ουσίας δεν θα μπορέσει εύκολα να εφαρμοστεί στην πράξη, ενώ ο εισηγητής δικαστής της υποθέσεως αναλαμβάνει την πρόσθετη επιβάρυνση να μεριμνά για τη συγκρότηση του φακέλου της υποθέσεως σε έγκαιρο χρόνο, προκειμένου να διαθέτει τη χρονική δυνατότητα να μελετήσει το φάκελο και να συντάξει την εισήγησή του, αν τίθεται σ' αυτή ζήτημα αυτεπαγγέλτως εξεταζόμενο. Διαφορετικά, αν δεν έχει διαβιβασθεί ο φάκελος σε εύλογο χρόνο πριν από τη δικάσιμο, τότε δεν μπορούν να ασκηθούν τα καθήκοντα του εισηγητή δικαστή, με συνέπεια ο τελευταίος να μην δύναται να συντάξει εισήγηση και να δημιουργείται ένας λόγος αναβολής εκ μέρους του διαδίκου ή να ζητούνται αναβολές της υποθέσεως αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο εκ του λόγου αυτού και να επέλθει επιβράδυνση αντί επιτάχυνση της διοικητικής δίκης. Περαιτέρω, με τη διάταξη άρθρου 139Α του ΚΔΔ υπάρχει πάντα η δυνατότητα συμπλήρωσης των τυπικών παραλείψεων με σχετική ειδοποίηση του πληρεξουσίου δικηγόρου ή διαδίκου. Η θέσπιση του θεσμού του Εισηγητή Δικαστή στη διοικητική δικαιοσύνη, πρέπει αυτονόητα να επιτυγχάνει στη δοκιμασία του ελέγχου ως προς τη συμμόρφωση με την απαίτηση για εξοικονόμηση πόρων (ανθρώπινων και οικονομικών), για απλούστευση των διαδικασιών και για αναλογία της αλλαγής σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό. Το μέτρο αυτό, όμως, αντιβαίνει σε όλα τα παραπάνω. Επιπροσθέτως, μπορεί να αναδειχθεί σε σημαντικό παράγοντα ανάσχεσης της ταχύτητας της διαδικασίας της διοικητικής δίκης για λόγους διαδικαστικούς όσο και πρακτικούς. Στο διαδικαστικό επίπεδο υποτιμάται ο αριθμός των εκκρεμών υποθέσεων που θα καλείται να προετοιμάσει ο κάθε Δικαστικός Λειτουργός (παράλληλα με το χειρισμό των υποθέσεων που έχει χρεωθεί κατόπιν συζήτησης στο ακροατήριο, η οποία αποτελεί και το κύριο δικαιοδοτικό του καθήκον), η ομαδοποίηση που το Δικαστήριο προκρίνει σε κεντρικό επίπεδο με την παρακολούθηση ή την πρόκληση *ad hoc* νομολογίας του ΣτΕ (με τη διαδικασία της «πρότυπης δίκης», της «δίκης πιλότου» και της διατύπωσης στοχευμένων προδικαστικών ερωτημάτων για υποθέσεις των οποίων το νομικό ζήτημα επαναλαμβάνεται) και η άσκοπη απαιτούμενη εργασία των εισηγητών δικαστών και της Διοίκησης για την προετοιμασία υποθέσεων που δεν θα υποστηριχθούν από τους διαδίκους ακριβώς εξαιτίας της παραπάνω νομολογίας.

Στο πρακτικό επίπεδο υποτιμάται η πολυπλοκότητα της διαδοχικής μεταχρέωσης σε πλειάδα εισηγητών, δεδομένου του μεγέθους των Δικαστηρίων, των εσωτερικών μετακινήσεων σε τμήματα με ίδιο ή άλλο αντικείμενο, αλλά και των ανθρώπων μετακινήσεων Δικαστικών Λειτουργών προς άλλα Δικαστήρια στις περιπτώσεις προαγωγών ή μεταθέσεων. Τα παραπάνω φαινόμενα απασχολούν και τα περιφερειακά Δικαστήρια όπου ο αριθμός Τμημάτων και των Δικαστικών Λειτουργών είναι μικρότερος, η κινητικότητα όμως είναι εκθετικά μεγαλύτερη. Η εφαρμογή του θεσμού του «εισηγητή – Δικαστή» στις υποθέσεις ουσίας, με τα δεδομένα αυτά, θα καθιστούσε το θεσμό ανενεργό χωρίς να προσφέρεται κάποια αξιολογητέα ωφέλεια, την ίδια στιγμή που ο ρόλος της εισήγησης περιορίζεται

δραστικά και στην ακυρωτική διαδικασία. Αυτός ήταν και ο λόγος που αντίστοιχες διατάξεις του π.δ/τος 341/1978, οι οποίες είχαν θεσπιστεί σε εποχή με απλούστερες δομές (λιγότερα Δικαστήρια και υπηρετούντες Δικαστικοί Λειτουργοί) και πολύ λιγότερα αντικείμενα, έμειναν ανεφάρμοστες εξαιτίας πρακτικών λόγων πολύ μικρότερης, κατά την εποχή εκείνη, οξύτητας. Τέλος, ο θεσμός του εισηγητή Δικαστή στα πλαίσια της εν γένει στόχευσης του συγκεκριμένου νομοθετήματος θα μπορούσε να έχει κάποια στοιχειώδη εφαρμογή μόνο στο στάδιο ορισμού του εισηγητή μετά από τον προσδιορισμό της υποθέσεως στο τμήμα, οπότε η υπόθεση θα είναι πιο ώριμη για εκδίκαση.”

(Οι Πρόεδροι των Τριμελών Συμβουλίων Διεύθυνσης: του Διοικητικού Εφετείου Αθήνας Θεόδωρος Ασημακόπουλος, Πρόεδρος Εφετών ΔΔτου Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης Ηλίας Κοντοζαμάνης, Πρόεδρος Εφετών ΔΔτου Διοικητικού Εφετείου Πειραιά Μαρία Κόκοτα, Πρόεδρος Εφετών ΔΔτου Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθήνας Δημήτριος Νικολόπουλος, Πρόεδρος Πρωτοδικών ΔΔτου Διοικητικού Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης Σεβαστή Μελετλίδου, Πρόεδρος Πρωτοδικών ΔΔτου Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιά Μαρία Λαζαρίδου, Πρόεδρος Πρωτοδικών ΔΔ)

Άρθρο 12

“Θεωρητικά η διάταξη φαίνεται ορθή, αλλά πως διαπιστώνεται πριν από την συζήτηση ότι έχει εκλείψει το αντικείμενο της δίκης;”

(Κ. Καρλής)

Άρθρο 13

“Στο άρθρο 87 παρ. 1 του Συντάγματος ορίζεται ότι : «Η δικαιοσύνη απονέμεται από δικαστήρια συγκροτούμενα από τακτικούς δικαστές, που απολαμβάνουν λειτουργική και προσωπική ανεξαρτησία». Οι δικαστές αντλούν την αρμοδιότητά τους απευθείας από το Σύνταγμα και κατά την άσκηση των καθηκόντων τους υπόκεινται μόνο στο Σύνταγμα και στους νόμους. Εξάλλου, στο άρθρο 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ κατοχυρώνονται οι θεμελιώδεις εγγυήσεις της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας των εθνικών δικαστηρίων που απορρέουν από το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη. Περαιτέρω, στο άρθρο 87 παρ. 3 του Συντάγματος ορίζεται ότι : «Η επιθεώρηση των τακτικών δικαστών ενεργείται από δικαστές ανώτερου βαθμού..., σύμφωνα με τους ορισμούς του νόμου». Στα άρθρα 82 επ. του Κώδικα οργανισμού δικαστηρίων και κατάστασης δικαστικών λειτουργιών ορίζονται τα όργανα της επιθεώρησης των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και οι αρμοδιότητες αυτών. Η

έρευνα της καθυστέρησης στην έκδοση δικαστικών αποφάσεων ανήκει στην αρμοδιότητα των επιθεωρητών, οι οποίοι, σύμφωνα με το άρθρο 84 παρ. 7 του ανωτέρω κώδικα, εξετάζουν το σύνολο της εργασίας των δικαστικών λειτουργών. Ενόψει των ανωτέρω, οποιαδήποτε έρευνα για το δικαιολογημένο ή μη της καθυστέρησης μόλις συμπληρωθεί το οκτάμηνο πρέπει να ενεργείται από όργανο της επιθεώρησης των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.”

(Μαρία Τσίτσου, Εφέτης Δ.Δ.)

Άρθρο 14

“Με την παρ. 1 ουσιαστικά αντιστρέφεται η ισχύουσα διατύπωση της παρ. 2 του άρθρου 202 του ΚΔΔ. Ενώ προβλέπεται η αναστολή λήψης ορισμένων μέτρων σε ορισμένα περιουσιακά στοιχεία, τώρα προβλέπεται η δυνατότητα παρά την χορήγηση αναστολής να εξαιρεθούν ορισμένα μέτρα επί ορισμένων περιουσιακών στοιχείων. Αν αυτή η είναι η ουσία της αλλαγής φαίνεται εκ πρώτης όψεως θετική, αλλά η πράξη θα κρίνει το τελικό αποτέλεσμα. Η κατάργηση του άρθρου 209Α του ΚΔΔ με την παρ. 3 αναμφίβολα είναι θετική ενόψει της πολύ στενής ερμηνείας που δίνεται στον όρο προδήλως βάσιμο και την απροθυμία του δικαστή της αναστολής να επεκταθεί σε ζητήματα βασιμότητας του ενδίκου μέσου.”

(Κ. Καρλής)

Άρθρο 15

-

Άρθρο 16

“Φαίνεται ότι επαναλαμβάνει την ισχύουσα διάταξη και η προσθήκη για περισσότερες της μιας προσβαλλόμενες πράξεις επαναλαμβάνει χωρίς λόγο το αυτονόητο και ίσως δημιουργεί πρόβλημα κατανόησης. Όταν με μία προσφυγή προσβάλλονται περισσότερες πράξεις δημιουργούνται τόσες διαφορές όσες και οι προσβαλλόμενες πράξεις και συνεπώς για κάθε μία οφείλεται χωριστό και αυτοτελές παράβολο. Δεν υπάρχει λόγος να γίνεται αναφορά στο άρθροισμα των ποσών αφού μαθηματικά το αποτέλεσμα είναι το ίδιο.”

(Κ. Καρλής)

Άρθρο 17

“Διάταξη που αν και ελαφρώς διαφορετική έχει τεθεί και στο παρελθόν αλλά προφανώς δεν εφαρμόστηκε δηλαδή δεν καταργήθηκαν οι δίκες για τις οποίες δεν υποβλήθηκε δήλωση. Ή αφορά δίκες που υποβλήθηκε δήλωση με βάση τις προισχύσασες διατάξεις για συνέχιση τους αλλά μέχρι σήμερα δεν έχουν προσδιορισθεί για συζήτηση;”

(Κ. Καρλής)

Άρθρο 18

“Η κατά χρόνο αρμοδιότητα για τις υποθέσεις που ασκήθηκαν μέχρι 31.12.2012 ενώπιον του Μονομελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου, πέρα από τα πιθανά ζητήματα συνταγματικότητας που μπορεί να τεθούν, καθώς μεταπίπτουν μαζικά ως προεδρικές υποθέσεις με βάση μόνο το χρόνο κατάθεσής τους και όχι τη σπουδαιότητά τους, θα πρέπει να οριστεί ως συντρέχουσα με αυτήν του Πρωτοδίκη και όχι ως αποκλειστική για τον Πρόεδρο Πρωτοδικών και αυτό διότι κατ’ αρχήν η αναλογία οργανικών θέσεων των Προέδρων προς αυτές των Πρωτοδικών είναι σα περισσότερα Πρωτοδικεία 1:4 ή 1:5 δεν επιτρέπει για αριθμητικούς λόγους την ταχεία διεκπεραίωση των υποθέσεων αυτών. Συνεπώς, σε όλα τα Πρωτοδικεία, – ιδιαίτερα δε στα επαρχιακά, όπου υπηρετεί μικρός αριθμός Προέδρων ή και ένας Πρόεδρος που εκτελεί και διοικητικά καθήκοντα προϊσταμένου- θα καθυστερήσει υπερβολικά η εκδίκαση των παλαιότερων υποθέσεων (προ του 2013) συγκριτικά με τις νεότερες (μετά το 2013), δημιουργώντας υποθέσεις δύο ταχυτήτων, σε ορισμένα δε δικαστήρια οι υποθέσεις αυτές ουσιαστικά εγκαταλείπονται με αρνητικό αντίκτυπο για το σύστημα απονομής της δικαιοσύνης στη χώρα μας. Είναι προφανές ότι οι Πρόεδροι που ασκούν διοικητικά καθήκοντα και παράλληλα έχουν και την ευθύνη του Τμήματος δεν μπορούν να χρεωθούν υποθέσεις, χωρίς αυτό να έχει άμεση επίπτωση στην εύρυθμη λειτουργία του δικαστηρίου τους. Περαιτέρω, η καθυστέρηση αυτή εκδίκασης των υποθέσεων αυτών θα εγείρει δικαίωμα σε δικαιοσύνη ικανοποίηση του διαδίκου λόγω υπέρβασης του εύλογου χρόνου της δίκης, που θα προκύπτει από τον ίδιο το νομοθετικό περιορισμό της δυνατότητας προσδιορισμού των υποθέσεων αυτών πριν από τις αντίστοιχες νεότερές τους. Επιπλέον, στα δικαστήρια που δικάζουν ακόμη και σε μεταβατικές έδρες (λίγες φορές το χρόνο, σύμφωνα με τους οικείους Κανονισμούς), η συζήτηση των ήδη παλαιών αυτών υποθέσεων θα καταστεί πρακτικά ανέφικτη.”

Οι Πρόεδροι των Τριμελών Συμβουλίων Διεύθυνσης: του Διοικητικού Εφετείου Αθήνας Θεόδωρος Ασημακόπουλος, Πρόεδρος Εφετών ΔΔτου Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης Ηλίας Κοντοζαμάνης, Πρόεδρος Εφετών ΔΔτου Διοικητικού Εφετείου Πειραιά Μαρία Κόκοτα, Πρόεδρος Εφετών ΔΔτου

**Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθήνας Δημήτριος Νικολόπουλος, Πρόεδρος
Πρωτοδικών ΔΔτου Διοικητικού Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης Σεβαστή
Μελετλίδου, Πρόεδρος Πρωτοδικών ΔΔτου Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιά
Μαρία Λαζαρίδου, Πρόεδρος Πρωτοδικών ΔΔ**

Άρθρο 19

-

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ: ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΒΟΛΑ**ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ****ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ****ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ: -****ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ:** Αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα <http://www.opengov.gr> στις 28 Ιουνίου 2016 (ώρα 16:00). Η διαβούλευση ολοκληρώθηκε στις 5 Ιουλίου 2016 (ώρα 14:00).**ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΚΑΙ ΕΝΑΡΞΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:** 28/06/2016**ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:** 05/07/2016**ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ:** Υποβλήθηκαν συνολικά 48 σχόλια**ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΩΝ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ:****Άρθρο 1:**

Το υπό διαβούλευση σχέδιο νόμου είναι, προφανώς, προς την σωστή κατεύθυνση αφού η μέχρι σήμερα ισχύουσα διάταξη είναι «βαριά» αντισυνταγματική (ευθεία πρόσκρουση στην αρχή της αναλογικότητας).

Πρέπει σε κάθε περίπτωση όμως να ληφθεί πρόνοια, όπως ήδη επισημάνθηκε, για τις εκκρεμείς δίκες, κυρίως αυτές που εκκρεμούν σε δεύτερο βαθμό κατόπιν απόρριψης της αγωγής λόγω πλασματικής ερημοδικίας του ενάγοντος και άσκησης έφεσης, διότι αλλιώς κάποιοι πολίτες θα εξακολουθήσουν να επηρεάζονται δυσμενώς από την ισχύουσα διάταξη ακόμη και μετά την κατάργησή της.

(Ιωάννης Μιχαλόπουλος)

Άρθρο 2:

Δεν ξέρω σε ποιο άλλο άρθρο θα πρέπει να μπει το σχόλιο. Είναι ενδεικτικό ότι κι αυτό το νομοσχέδιο κάτι ξεχνά: Με λίγα λόγια: Η έκδοση δικαστικής απόφασης σε καταψηφιστική αγωγή ζητά δικαστικό ένημο. Κατόπιν, η καταψηφιστική απόφαση σε πολλές περιπτώσεις πρέπει και να εκτελεστεί. Οπότε πρέπει ξανά να καταβληθεί ισόποσο δικαστικό ένημο με άλλο όνομα: τέλος απογράφου. Γιατί θα πρέπει να καταβάλλεται διπλό ποσό τέτοιου ύψους στην ίδια δικαστική διαδικασία; Από το 2010 έχω τελεσίδικη καταψηφιστική απόφαση επιχείρησης και δεν μπορούμε να την εκτελέσουμε διότι η επιχείρηση δεν μπορεί να καταβάλει το τέλος απογράφου. Οπότε εάν κατανοείτε το πρόβλημα θα πρέπει εσείς που κρατάτε το μαχαίρι να

γίνετε ολίγο γενναίοι και να βρείτε τμηματικές λογικές λύσεις ή ενιαία οικονομική λογική λύση για τέτοια ενιαία δικαστική διαδικασία.

(Αθανάσιος Πιστιόρλας)

Άρθρο 5:

1. Σκόπιμη κρίνεται και η τροποποίηση του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 277 ΚΔΔ, ώστε να αναφέρεται και στο εν λόγω εδάφιο το νέο ανώτατο όριο των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ.
2. Θα πρέπει να διευκρινιστεί εάν θα καθοριστεί ειδική διαδικασία για την έκδοση του προβλεπόμενου στο νέο εδάφιο γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 135 ΚΔΔ παραβόλου υπέρ του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.).

(Δημήτρης Καρούτης)

Άρθρο 6:

Σχόλιο στο άρθρο 7 για τα παράβολα και τέλη ενδίκων βοηθημάτων.

Θεωρώ ότι το παράβολο στις αιτήσεις ανακλήσεως επί Πράξεων των Κλιμακίων στον προσυμβατικό έλεγχο είναι ιδιαίτερα χαμηλό. Η πρόταση είναι από 50 ευρώ να αυξηθεί στα 100 ευρώ. Η αύξηση του παραβόλου αυτού πρέπει να συμβαδίζει με το παράβολο στα ασφαλιστικά μέτρα (βλ. α. 5 παρ.1 ν. 3886/2010, Α' 173), όπου είναι σε ποσοστό 1% της προυπολογισθείσας αξίας, περιλαμβανομένου ΦΠΑ με ανώτατο όριο τις 50.000 ευρώ, διάταξη η οποία μάλιστα έχει κριθεί συνταγματική από το ΣτΕ. Περαιτέρω, το παράβολο στην αίτηση αναθεωρήσεως επί της αποφάσεως, που εκδίδεται μετά την αίτηση ανακλήσεως από το μείζονος- επταμελούς συνδέσεως Τμήμα στις συμβάσεις υψηλής οικονομικής αξίας είναι επίσης 50 ευρώ(βλ. άρθρ. 14 ν. 3932/2011, Α 49, με το οποίο προστέθηκε α. 19Α στο π.δ. 774/1980, Α 189 και το οποίο παραπέμπει για το παράβολο στο α. 56 π.δ. 774/1980{ η προαναφερόμενη διάταξη καταργήθηκε με το άρθρο 73 του ν. 4129/2013, όμως στη νέα διάταξη δεν φαίνεται καθαρά το ποσό του παραβόλου που πρέπει να καταβληθεί για αυτήν την αίτηση αναθεωρήσεως, οπότε η διάταξη αυτή αφού θα τροποποιηθεί, πρέπει να τροποποιηθεί και ως προς τη διατύπωση της.

Ο λόγος για τον οποίο τα παράβολα στον προσυμβατικό έλεγχο δεν πρέπει να είναι χαμηλά, αφού το παράβολο στα ασφαλιστικά μέτρα είναι ιδιαίτερα υψηλό είναι ότι οι συμμετέχουσες στο διαγωνισμό εταιρείες μπορούν να μην υποβάλλουν ασφαλιστικά μέτρα , αλλά να προσπαθούν να επιλύσουν τις «διαφορές » τους ενάπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όπου η διαδικασία δεν είναι καθόλου δαπανηρή.

(Αργυρώ Μαυρομάτη)

Άρθρο 11:

Με την ευκαιρία της τροποποίησης του άρθρου αυτού πρέπει να διευκρινιστεί και να καταστεί σαφές τι ποσού ένσημο υπέρ ΤΑΧΔΙΚ (μεγαρόσημο) απαιτείται σε

αίτηση που υποβάλλει δικηγόρος σε υποθηκοφυλακεία / κτηματολογικά γραφεία. Μετά την τροποποίηση με τον ν. 4198/2013 αυθαιρέτως εν πολλοίς όλα τα υποθηκοφυλακεία / κτηματολογικά γραφεία ζητούσαν μεγαρόσημα αξίας 6 ευρώ, δηλαδή 3 ευρώ για την παράσταση του δικηγόρου σύμφωνα με την παράγραφο α) και 3 ευρώ επειδή επρόκειτο για αίτηση, σύμφωνα με την παράγραφο ε).

Σημειωτέον, αυτή η αυθαίρετη πρακτική ξεκίνησε μετά τον ν. 4198/2013, χωρίς όμως να προκύπτει ότι είναι ορθή από το εν λόγω άρθρο, με το αιτιολογικό ότι αφενός πρόκειται για αίτηση και αφετέρου υποβάλλεται από δικηγόρο. Πριν από τον ν. 4198/2013, παντού εζητείτο ένα μεγαρόσημο και όχι διπλής αξίας. Είναι σαφές ότι τα υποθηκοφυλακεία / κτηματολογικά γραφεία προέβησαν σε όλως εσφαλμένη ερμηνεία της διάταξης αυτής, μετά την τροποποίησή της από τον ν. 4198/2013.

Εφόσον λοιπόν παραμείνει η διάταξη ως έχει, σύμφωνα με την ισχύουσα παράτυπη πρακτική τα υποθηκοφυλακεία / κτηματολογικά γραφεία θα ζητούν 4 ευρώ λόγω της παράστασης και 5 ευρώ λόγω της αίτησης, ήτοι συνολικά 9 ευρώ!

(Χριστόφορος Μητομάρας)